

ISBN : 978-616-359-021-3

มสสเส้เต๋อ๗

ยุคใหม่... ๗ให้สุข

.....
ช่วยกำจัดขยะ, ลดโลกร้อน,
ลดมลภาวะ, ปลดภัยจากสารเคมี,
ฟื้นฟูทางธรรมชาติ
.....

ลงงานน้อย
ใช้พื้นที่น้อย
ผลตอบแทนสูง

พบกับ...

8

เขียน...เลียบไล่เดือนดิน
กับเทคนิค...การใช้มูลไล่เดือนสารพัดประโยชน์
ประยุกต์ใช้ได้อย่างมืออาชีพ

- บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสอาด
- เรียบเรียง : พันธ์ สำรองเย็น

การพลีตมูลไล่เดือนยุคใหม่...ให้รวย

อภิชาติ ศรีสอาด

155.-

“มิตรใหม่ฟาร์ม” มาเหนือเมฆ! แนะวิธีเก็บน้ำจากไส้เดือนดิน ทำฮอร์โมนเข้มข้น

“สถาพร ฉายะโสภาส
ผู้กุมบังเหียน ‘มิตรใหม่
ฟาร์ม’ ฟาร์มไส้เดือนดิน
ที่โด่งดังมานานกว่า 11
ปี ภายใต้แบรนด์‘น้อง
เดือน’ จับไส้เดือนดิน
มาเลี้ยง ทะนุถนอมจน
เป็นพล สร้างรายได้ไม่
ขาดมือ ทั้งขายแม่พันธุ์
ปุ๋ยมูลไส้เดือนดิน และน้ำ
ฮอร์โมนเข้มข้นที่ว่ายาก
แต่ทำได้ แค่ควบคุม
ความชื้นให้อยู่ที่ 70-
80% พร้อมเผยวิธีการ
เลี้ยงไส้เดือนดินทุกขั้น
ตอน”

คุณสถาพร ฉายะโสภาส และคู่ชีวิต

บรรยากาศภายในฟาร์มไส้เดือนดิน

เปิดใจเซียนไส้เดือนดิน 11 ปี ไม่มีตก

ปัญหาของเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ใช้สารเคมีในการบำรุงพืชพรรณของตนเอง นั่นคือเรื่องของสภาพดินที่เสื่อมโทรมลงทุกวัน ส่งผลถึงการออกดอกออกผลของพืชที่จะค่อยๆ แย่แย่ไปตามกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้หลายคนหันมาสรรหาตัวช่วยฟื้นฟูสภาพดิน ไล่มาตั้งแต่ปูนขาว ปุ๋ยคอกจากมูลวัว มูลควาย มูลไก่ มูลหมู เป็นต้น นอกจากนี้ยังค้นพบว่าสิ่งที่น่าสนใจมาช่วยในการฟื้นฟูสภาพดินได้ดีไม่แพ้ตัวช่วยอื่นๆ นั่นก็คือ “ไส้เดือนดิน” ที่มาพร้อมประโยชน์มหาศาล เลี้ยงไว้ไม่มีผิดหวัง

คุณสภาพร นายะโสภาสเจ้าของฟาร์มไส้เดือนดิน “มิตรใหม่ฟาร์ม” ย่านคลองสามวา ผู้ที่การันตีได้ถึงประโยชน์ของไส้เดือนดิน เพราะไม่เคยผิดหวังเลยตั้งแต่ตัดสินใจเลี้ยงเมื่อ 11 ปีที่แล้ว โดยเจ้าตัวบอกว่า ตนเองเริ่มต้นจากการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อเป็นอาหารให้กับปลาอะโรนา ปลากระเบน และปลาสวยงามที่เลี้ยงไว้ดูเล่นที่บ้าน แต่จะนำไส้เดือนดินที่อยู่ตามดินทั่วไปก็พบปัญหาเรื่องพยาธิและโรคติดต่อ จนได้ศึกษางานวิจัยของอาจารย์หลายท่าน และพบว่าไส้เดือนดินสามารถเลี้ยงได้และขยายพันธุ์ได้ดี ทำให้เริ่มค้นหากศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

เช่น สหรัฐอเมริกาและอินเดีย...

“ระยะแรกผมยังแค่นำมาเลี้ยงปลาอย่างเดียวก่อนพอทราบว่าไส้เดือนดินเลี้ยงเพื่อทำปุ๋ยได้

ผลิตภัณฑ์จากไส้เดือนดิน (น้ำหมัก-มูลไส้เดือนดิน)

ใช้ปุ๋ยมูลไส้เดือนกับสวนมะนาว

ก็รอจนมูลของไส้เดือนมีเยอะขึ้นจึงนำไปใส่ไว้ที่ดินบริเวณบ้าน ปรากฏว่า 5-6 เดือน ดินดีขึ้น ต้นไม้ที่ปลูกมีการออกดอกออกผลที่ดีมาก จึงลองนำมูลไส้เดือนดินไปตรวจที่กรมวิชาการเกษตร ซึ่งพบว่ามีธาตุอาหารเยอะมาก ทั้ง NPK แต่ยังมีไม่มากเท่าไร

“จากนั้นจึงเริ่มขยายขยายนำมาพัฒนาสูตร หาข้อมูลว่าธาตุอาหารต่างๆ จะสามารถได้มาจากไหนได้บ้าง เช่น ไนโตรเจนจะมาจากอะไร เป็นต้น แล้วเราก็นำวัตถุดิบเหล่านั้นมาปรุงอาหารให้ไส้เดือนดินกิน เพื่อให้ไส้เดือนดินเป็นเครื่องจักรในการช่วยย่อย และถ่ายมูลออกมาเป็นธาตุอาหารต่างๆ ที่เราต้องการ โดยจะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรให้มีคุณภาพโดยการนำไปทดลองใส่ให้กับต้นไม้ที่เราปลูกไว้หลายๆ ประเภท เพราะต้นไม้แต่ละชนิด หรือแต่ละช่วงวัย จะต้องการธาตุอาหารที่แตกต่างกัน

เราก็สามารถให้ปุ๋ยได้ตามความต้องการของพืชแต่ละชนิดครับ”

เมื่อคิดค้นทดลองอย่างระมัดระวังอยู่นาน ก็เกิดเป็นสูตรปุ๋ยมูลไส้เดือนหลากหลายสูตรและล่าสุดสามารถผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือนที่เห็นผลเร็วใกล้เคียงกับเคมี จนได้รับรองว่าเป็นอินทรีย์ 100% จากออร์แกนิกส์ไทยแลนด์อีกด้วย ซึ่งต่อยอดเป็นธุรกิจที่ยั่งยืนแถมช่วยรักษ โลกมาจนถึงปัจจุบันนี้

4 สายพันธุ์ สามารถนำมูลไปใช้ ในการเกษตร

คุณสถาพรบอกว่า ช่วงแรกนำพันธุ์ชิวตาแรมมาเลี้ยง แต่ขยายพันธุ์ได้ช้า ตัวเล็ก เลยเปลี่ยนมาเลี้ยงพันธุ์ AF และไทเกอร์วอร์ม ซึ่งสายพันธุ์ที่สามารถนำไปใช้ทางการเกษตรได้นั้นคือพันธุ์ AF (แอฟริกัน ไนท์ ครอเลอร์ [Afri-

เครื่องคัดแยกไส้เดือนดิน

can night crawler]), ไทเกอร์วอร์มหรืออายชิเนีย ฟูทิดา (*Eisenia foetida*), ชีตาแร่หรือพีเรทิม่า พีกัวนา (*Pheretima peguana*) แต่สภาพภูมิอากาศมีผลในการเก็บเกี่ยว อย่างเช่น ถ้าจะเลี้ยงเพื่อให้ขยายพันธุ์เร็ว ผลผลิตเยอะ การเลี้ยงพันธุ์ชีตาแร่จะมีปัญหามากหากเลี้ยงในภาคกลาง เพราะพันธุ์นี้จะชอบอยู่อากาศเย็นๆ เหมาะภาคกับอีสาน ส่วนถ้าเป็นพันธุ์แอฟริกันจะสามารถอยู่ได้ในอุณหภูมิประมาณ 14-40 องศา ทำให้เลี้ยงได้หลายพื้นที่มากกว่า และตัวใหญ่ กินเก่ง ขยายพันธุ์เร็ว จับง่าย คนจึงนิยมเลี้ยงพันธุ์แอฟริกัน

ทั้งนี้ ไส้เดือนดินที่เลี้ยงจะเหมือนหนอนชนิดหนึ่งที่นำมาเลี้ยง แต่รูปร่างเหมือนไส้เดือน จึงเรียกว่าไส้เดือน ถ้านำไปไว้ที่ดินบ้านเราก็อยู่ไม่ได้เพราะดินแข็ง ลักษณะคล้ายปลิงทะเลแต่ไม่มีขา ตัวแบน แต่ถ้าเป็นไส้เดือนบ้านเราจะตัวกลม

เลี้ยงแบบไหน ให้กินอะไร ได้อย่างนั้น

หลักการเลี้ยงไส้เดือนดินนั้น คุณสภาพรแนะนำว่าภาชนะเลี้ยงไม่ใช่ปัจจัยหลัก อาจจะใช้เลี้ยงบนพื้นดินหรือพื้นปูน นำมาเลี้ยงในกะละมัง บ่อพลาสติก บ่อปูนก็ได้ แต่สิ่งที่สำคัญคืออินทรีย์วัตถุที่นำมาเลี้ยง จะใช้เป็นมูลสัตว์ เศษผัก หรือผลไม้ก็ได้ แต่ต้องมีการเติมเพิ่มหรือปรับเปลี่ยน มีการเตรียมไว้ก่อน เช่น อินทรีย์วัตถุใหม่ๆ จะร่อน ก่อนนำไปให้ไส้เดือนดินย่อย จะต้องนำมาหมักให้หายร้อน เมื่อนำไปให้ไส้เดือนดินทำการย่อยก็จะย่อยง่ายและเร็ว

แต่ถ้าอาหารร้อนเหมือนการเอาไส้เดือนดินไปปิ้งก็ไม่ปาน ซึ่งอาหารที่ให้ไส้เดือนดินช่วยย่อยขึ้นอยู่กับความต้องการว่าต้องการปุ๋ยมูลไส้เดือนที่มีธาตุอาหารอะไรในนั้นบ้าง เช่น ฟาง ข้าว, รำ, ถั่วเหลือง จะให้ไนโตรเจนสูง (N) และโปรตีน คือถ้าต้องการให้ปุ๋ยมูลไส้เดือนมีธาตุอาหารอะไร ก็ให้ไส้เดือนดินกินอาหารที่มีธาตุอาหารนั้นๆ อยู่

“ถ้าเรามองไส้เดือนเป็นเครื่องจักร เวลาต้องการธาตุอาหารอะไรก็เตรียมส่วนผสมนั้นๆ ไว้ให้ไส้เดือนช่วยย่อยออกมา ซึ่งธาตุอาหารอาจจะหายไปบางส่วน แต่ก็ยังได้ธาตุอาหารที่เราต้องการเพียงพออยู่ดี”

ต่อมาคือเรื่องของวัสดุที่จะใส่ในภาชนะ เพื่อให้ไส้เดือนดินได้อาศัยอยู่ซึ่งมีอยู่หลายอย่างด้วยกัน ขึ้นอยู่ว่าต้องการธาตุอาหารอะไร อย่างเช่นถ้าใส่ขุยมะพร้าว (ไม่มีธาตุอาหาร) กับมูลวัวมูลไส้เดือนที่ได้ก็จะเป็นสูตรขุยมะพร้าวมูลวัว ธาตุอาหารที่ได้จากมูลวัวนมก็ได้โพแทสเซียมสูง หรือบางแหล่งอาจเลี้ยงด้วยมูลวัวอย่างเดียว หรือมูลวัวผสมดิน สามารถใช้ได้หมด แล้วแต่

เลี้ยงไส้เดือนดินในถังพลาสติก

รางวัลการันตีคุณภาพ

สูตรที่แต่ละฟาร์มต้องการ แต่ถ้าเป็นสูตรของคุณสถาพร จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นดินเลี้ยงไส้เดือนดิน จะใช้มูลวัว ฟางข้าว เชื้อเห็ด ส่วนที่ 2 คืออาหารจะให้เศษผัก ผลไม้ มูลสัตว์ต่างๆ มูลสัตว์สด รำข้าว ซึ่งบางฟาร์มอาจจะใส่ดินเลี้ยง 60% อาหาร 40% คลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วใส่ลงไปในภาชนะ

ส่วนปริมาณการเลี้ยงต่อภาชนะต่างๆ ตามสูตรของ “มิตรใหม่ฟาร์ม” หากเลี้ยงเพื่อผลิตปุ๋ยจะใช้อัตราส่วน 8 ชีด - 1 กิโลกรัม/1 ตารางเมตร โดยเฉลี่ย ที่ความสูงไม่เกิน 20-25 เซนติเมตร ถ้าใส่ไส้เดือนดินมากกว่านี้จะได้มูลไส้เดือนเยอะแต่การขยายพันธุ์จะช้าลง เพราะเกิดการแย่งกันกินและแออัด หรือถ้าใส่ไส้เดือนดินน้อยกว่านี้ ตัวไส้เดือนจะโตเร็ว แต่การผสมพันธุ์ก็ไม่เกิดขึ้นเพราะหาตัวไม่เจอ เพราะ

ไส้เดือนดินเป็นสัตว์ 2 เพศ ต้องผสมพันธุ์ข้ามตัว เมื่อจำนวนตัวน้อยก็หากันไม่เจอ ส่งผลให้ไม่สามารถผสมพันธุ์กันได้

จากนั้นทุกๆ รอบ 1 เดือน จะเก็บและแยกตัวโตวางเรียงตามบ่อเลี้ยงทั้งหมด 28 บ่อ ทำให้มีมูลไส้เดือนดินเกือบทุกวัน ซึ่งวิธีแยกมูลไส้เดือนดินกับตัวไส้เดือนดิน ที่ฟาร์มของคุณสถาพรจะนำใส่เครื่องร่อน โดยการตักจากบ่อขึ้นมาใส่เครื่อง จากนั้นเครื่องจะทำการแยกปุ๋ยและไส้เดือนดินออกจากกันเองแบบอัตโนมัติ จากนั้นสามารถเก็บไส้เดือนดินไปเลี้ยงต่อได้เลย บางส่วนก็นำไปขยายพันธุ์และขาย ส่วนมูลไส้เดือนก็นำมาขายเป็นปุ๋ยมูลไส้เดือนได้เลยแบบไม่ต้องเพิ่มเติมผสมอะไรลงไปเพิ่ม

ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่างวิธีการเลี้ยงไส้เดือนดินไว้ดังนี้

1. เตรียมกะละมังขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 50 เซนติเมตร นำมาเจาะรูเพื่อให้ น้ำของเหลวระบายลงด้านล่าง

2. เตรียมกะละมังขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 เซนติเมตร รองด้านล่างกะละมังใบแรก เพื่อใช้เก็บน้ำและปุ๋ยที่ระบายลงมา

หมายเหตุ : หากใช้ล้นชัก 3 ชั้น ให้เจาะรู 2 ชั้นแรก เพื่อให้ น้ำระบายลงมาอยู่ชั้นล่างสุด

3. นำดินเลี้ยง (แล้วแต่ความต้องการของแต่ละฟาร์ม) เช่น ดิน มูลวัว ขุยมะพร้าว ฟางข้าว เป็นต้น และอาหาร (เลือกให้อาหารตามธาตุอาหารที่เราต้องการ) เช่น เศษผัก ผลไม้ มูลสัตว์ต่างๆ มูลสัตว์สด รำข้าว เป็นต้น นำมาผสมให้เข้ากัน ใส่ลงในภาชนะที่เตรียมไว้

4. นำไส้เดือนดินลงไปอัตราส่วน 8 ซีด - 1 กิโลกรัม/ 1 ตารางเมตร

5. เมื่อนำมูลไส้เดือนมาใช้ ให้นำ

ไส้เดือนดินมาแยกมูลออก ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ตั้งแต่เล็กๆ อย่างเช่น ใช้ตะกร้าร่อน หรือในเชิงพาณิชย์ก็ใช้เครื่องแยก

6. นำปุยมูลไส้เดือนไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนภาชนะอาจทำความสะอาดหากใช้ดิน หรือขุยมะพร้าวเป็นดินเลี้ยง แต่ถ้าใช้มูลวัวที่เป็นทั้งดินเลี้ยงและอาหารไปในตัว เมื่อนำออกมาแยกเสร็จแล้ว สามารถเติมดินเลี้ยงและอาหาร แล้วนำไส้เดือนดินลงเลี้ยงได้เลย

วิธีเก็บน้ำจากไส้เดือนกับไปทำออร์โมน

การเก็บน้ำที่ได้จากการเลี้ยงไส้เดือนดินนั้น มีวิธีการเก็บหลายรูปแบบ ซึ่งโดยทั่วไปน้ำที่ได้ อาจเกิดจากการล้าง หรือการฉีดน้ำลงไป หรือนำมูลไส้เดือนดินมาแช่น้ำเพื่อนำน้ำไปใช้ ซึ่งอาจยังไม่ได้หัวเชื้อเข้มข้นเหมือนน้ำที่ได้จากการเลี้ยงจริงๆ แต่ที่ฟาร์มของคุณสภาพจะเก็บน้ำโดยการเลี้ยงไปใช้ ซึ่งจะได้ น้ำที่เข้มข้นที่สุด ทว่า

ถ้าหากต้องการให้ได้น้ำที่เข้มข้นจริงๆ จะต้องควบคุมความชื้นให้เหมือนเป็นฟองน้ำเมื่อฟองน้ำเต็มก็เกิดการคายน้ำหยดลงมา จากนั้นอาจจะเอาขวดน้ำรองให้หยดลงมาตามรูที่เจาะไว้ หรือลงสู่ภาชนะที่เตรียมไว้ หยดลงมาลักษณะคล้ายน้ำยาง

แต่ในทางตรงกันข้าม หากควบคุมความชื้นไม่ได้ ดินเลี้ยงแห้งเมื่อคายความชื้นออกมาก็ถูกดูดซับหมดไม่เหลือเป็นน้ำให้นำไปใช้ เหมือนฟองน้ำแห้งก็จะซับน้ำต่อไม่คายออกมาถ้าไม่มากเพียงพอ ดังนั้น ถ้าต้องการน้ำจากไส้เดือนดินแบบเข้มข้นต้องควบคุมความชื้นสัมพัทธ์ให้อยู่ที่ประมาณ 70-80 เปอร์เซ็นต์ ถ้าน้อยกว่านี้ดินจะแห้งเกินไปก็จะได้ไม่ น้ำ หรือถ้าแฉะเกินไปดินจะแน่นเกินไป ไส้เดือนดินไม่ลงไปกินอาหารก็เกิดปัญหาเรื่องการย่อยอาหารตามมา

โดยเทคนิคของมิตรใหม่ฟาร์ม คือมีรอบของการรดน้ำ ซึ่งสภาพแวดล้อมจะเป็นโรงเลี้ยงหมูเดิม จึงโปร่ง โล่ง เพราะฉะนั้น ลมจะโกรกทางด้านเหนือ-ใต้ ทำให้ด้านดั่งกล่าวหน้าดินจะแห้ง ต้องแก้ปัญหาโดยการฉีดสเปรย์น้ำแบบพ่นหมอกให้ทุกวัน เมื่อได้น้ำจากไส้เดือนดินมาแล้วจะนำมารอให้ตกตะกอนแล้วกรอกใส่ขวดจำหน่ายได้เลย เป็นหัวสอร์โม่เข้มข้น เวลานำไปใช้ก็ผสมน้ำ 1:200-300

แพ็กเกจจิ้งสวย ราคาสมเหตุผล สถานที่ขายดี...รอด!

“หลักการตลาดง่ายๆ คือ ทำเรื่องแพ็กเกจจิ้งให้สวย ราคาสมเหตุผล สถานที่ขายดี ซึ่งทุกอย่างก็สำคัญไม่ต่างกัน การทำให้แพ็ก

เกจน่าสนใจมากขึ้นก็ช่วยได้ แต่ที่สำคัญที่สุดคือเรื่องคุณภาพควรมาเป็นอันดับหนึ่ง รวมถึงมาตรฐานรับรองถ้ามีก็จะช่วยให้สินค้าของเราติดตลาดได้ง่ายขึ้นครับ”

คุณสถาพรแนะเรื่องการทำการตลาด พร้อมกับเล่าแนวทางการทำการตลาดของตนว่า เริ่มต้นจากการบอกปากต่อปากก่อน แจกเพื่อน และคนรู้จักบ้าง จนมีคนเริ่มตามหา พอมีคนเริ่ม มาขอซื้อก็เริ่มจำหน่าย จากซื้อน้อยๆ ก็ซื้อเป็น ต้นเพื่อไปติดแบรด์ตัวเองขาย แต่ปัญหาก็มี ไม่น้อยคือเมื่อซื้อไปแล้วกลับเอาไปผสม ทำให้ คุณภาพลดลง เจ้าของฟาร์มคนเก่งจึงลงมาทำ ตลาดเอง ทำแบรด์ของตัวเองชื่อ “น้องเดือน” ซึ่งเป็นปุ๋ยมูลไส้เดือน 100% นอกจากนี้ก็ยังมีส่วน ให้กับต่างประเทศติดแบรด์ของผู้ซื้ออยู่บ้าง

จนถึงทุกวันนี้ได้พัฒนาและขยายการ ผลิตอินทรีย์สารต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมมาก ขึ้น โดยดำเนินการสร้างฟาร์มไส้เดือน เพื่อผลิต ปุ๋ยมูลไส้เดือนสูตรต่างๆ ทั้งสูตรเร่งดอก สูตร

ปรับสภาพดิน เป็นต้นราคาประมาณกิโลกรัม ละ 75 บาท น้ำหัวฮอร์โมนเข้มข้น และพ่อแม่ พันธุ์ไส้เดือน ราคาอยู่ที่กิโลกรัมละ 1,000-1,200 บาท ตลอดจนมีคนเข้ามาขอซื้อเพื่อนำไปใช้เลี้ยง ไก่ อีกัวนา เป็นต้น

“นอกจากนี้ก็นำไปเป็นอาหารสัตว์ได้ เช่น นก ปลา ไก่ กุ้งเนื่องจากในไส้เดือนดินมี โปรตีนอยู่มาก ในอนาคตถ้ามีจำนวนมาก ราคา ถูกลงก็สามารถนำไปเป็นอาหารสัตว์ได้ และ อาจเป็นไปได้ในอนาคตอาจเป็นอาหารของคน เนื่องจากมีโปรตีนและฮอร์โมน เพราะอย่างใน ต่างประเทศก็มีกินกันอยู่บ้าง”

นอกจากนี้ยังปลูกผักที่ใช้ปุ๋ยมูลไส้ เดือนของตนเองเป็นผักออร์แกนิกจำหน่าย ที่ สำคัญยังดูแลหลังการขายให้อีกด้วย โดยมีเครื่องการันตีคุณภาพจากการได้รับรอง มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ จากกรมวิชาการเกษตร ซึ่งปุ๋ยมีค่ามากกว่าทั่วไป 5-6 เท่าได้รับมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ Organic Thailand ได้รับ มาตรฐานสินค้าไทยดีเด่น Thailand Trusted Mark จากกรมส่งเสริมการส่งออกได้รับรางวัล Prime minister's Awards สาขา Best Green Innovation 2014 ซึ่งเป็นรางวัลสูงสุด ของรัฐบาลไทย

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ “คุณสถาพร ฉา ยะโอภาส” มิตรใหม่ฟาร์มเลขที่ 49/93 หมู่บ้าน สัมมากร ซอยนิมิตใหม่ 34 ถนนนิมิตใหม่ แขวง สามวาตะวันออก เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510 โทร. 086-599-9958, 086-515-5159 Website : www.nongduen.com, E-mail address : sathaporn.ch@gmail.com, Facebook : น้องเดือน

“สีทองฟาร์ม” แะช่องทางรวย

เลี้ยงไล่เดือนดินไม่มีเสีย

ปรับรูปแบบมูลให้ใช้ได้ทุกพืช

ตลาดกว้าง รายได้สะพัด

“ธงชัย ก้อนทอง เจ้าของฟาร์มไล่เดือนดิน ‘สีทองฟาร์ม’ ตำบลกระแสมะพร้าว ‘บ้าน’ เมื่อ 10 ปีแล้ว เอาไล่เดือนดินพันธุ์ AF มาเลี้ยง เพื่อนำมูลมาใช้ปรับสภาพดิน และบำรุงข้าวในนาของตน ก่อนประสบความสำเร็จ มีเกษตรกรสั่งซื้อไม่ขาดสาย จนขยับขยาย ขายทั้งปุ๋ยมูลไล่เดือนดิน แม่พันธุ์เพื่อนำไปเลี้ยง หรือจะซื้อไปเป็นอาหารสัตว์ก็ยิ่งได้ พร้อมเผยแพร่เคล็ดลับการเลี้ยงไล่เดือนดินให้รวย ปรับรูปแบบมูลให้ใช้ได้กับทุกพืช ตลาดกว้างขึ้น กำไรจะไปไหนเสีย”

คุณธงชัย ก้อนทอง

แนวทาง...และแบบอย่างการผลิต

มูลค่าก้อน ยุคใหม่...ให้รวย

อภิชาติ ศรีสอาด, พัชรีย์ ลำโรงเย็น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อภิชาติ ศรีสอาด, พัชรีย์ ลำโรงเย็น

แนวทาง...และแบบอย่างการผลิตมูลค่าก้อนยุคใหม่...ให้รวย

พิมพ์ครั้งที่ 1 - กรุงเทพฯ : นาคา อินเตอร์มีเดีย, 2558

136 หน้า : ภาพประกอบ

1. การเลี้ยงไส้เดือนดินเบื้องต้น 2.บทสัมภาษณ์

ISBN : 978-616-359-021-3

กรรมการผู้จัดการ :

อภิชาติ ศรีสอาด

ที่ปรึกษา :

สุราษฎร์ ทองมาก, ปัญญา เจริญวงศ์,
ประเวศ แสงเพชร, เกียรติพันธ์ จันทราปัตย์

ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย :

สมนึก พุ่มไฉยา

(ทนายความ)

ผู้จัดการทั่วไป :

วิลาวรรณ ปิยะปราโมทย์

หัวหน้าส่วนหนังสือ

อัมพา คำวงษา

เฉพาะกิจเชิงเกษตร :

กองบรรณาธิการ :

สุธารินีย์ เจริญรุ่งโรจน์ฤดี, วิชิต ใจมิล, พรลภัส บุตรดี
มณี เมธี, กฤษณ์ ฮวบหนอง, จันทรา อยู่สุวรรณ
ณัฐชัญญามนต์ ดิโนรมรัมย์, อภิสิทธิ์พร นนท์ตา

ฝ่ายศิลปกรรม :

เฉลิมพงษ์ กวินรจิตมงคล, คมสันต์ จูด้วง

จัดพิมพ์โดย :

บริษัท นาคา อินเตอร์มีเดีย จำกัด
เลขที่ 64/51-53 หมู่ 3 ต.คลองมะเดื่อ อ.กระทุ่มแบน
จ.สมุทรสาคร 74110 โทร. 034-473213-5,
08-1372-9483 แฟกซ์ 034-473215
www.nakaintermedia.com
e-mail : api_naka@yahoo.co.th

คำนำ

“ไล่เดือนดิน” เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่แสนมหัศจรรย์ เพราะนอกจากจะช่วยกำจัดขยะ ลดโลกร้อน มลภาวะเป็นพิษได้แล้ว ยังเป็นเครื่องบ่งชี้ทางการเกษตรว่า พื้นที่เกษตรกรรมเหล่านั้นมีความอุดมสมบูรณ์มากเพียงใด แถมยังเป็นตัวช่วยสำคัญที่สามารถฟื้นคืนธรรมชาติให้กลับมาดีดังเดิมได้ เพราะถ้าหากพื้นที่ใดพบเจ้าไล่เดือนดินอาศัยอยู่ แสดงว่าดินบริเวณนั้นมีความสมบูรณ์ ไม่มีสารเคมีเจือปน หรือถ้าหากนำไปหมักมูลไล่เดือนดินและน้ำหมักไล่เดือนดินไปใช้บำรุงพืชพรรณต่างๆ แทนสารเคมี ดินก็จะดีไม่ทรุดโทรม พืชผักผลไม้จะมีคุณภาพปลอดภัยจากสารพิษ อีกทั้งตัวของไล่เดือนดินเองยังมีธาตุอาหารที่มีประโยชน์ต่อสัตว์หลายประเภท เช่น ปลา กุ้ง สุนัข ไก่ เป็นต้น ดังนั้น จึงมีเกษตรกรหันมาเลี้ยงไล่เดือนดินเพื่อนำไปใช้ในสวน ไร่ และฟาร์มของตนเอง เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมี และมูลวัว มูลหมู เพื่อนำมาบำรุงดินที่ทรุดโทรมจากการใช้สารเคมี นอกจากนี้เมื่อมีปริมาณมากขึ้นจนเพียงพอต่อความต้องการ ก็จำหน่ายได้ทั้งตัวไล่เดือนดิน มูลไล่เดือนดิน และน้ำหมักไล่เดือนดิน เป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง บางรายขยายขยายยึดเป็นอาชีพหลักเลยก็มี

ด้วยประโยชน์นานัปการดังที่กล่าวมาแล้ว จึงทำให้เกิดเป็นหนังสือ **“แนวทาง... และแบบอย่างการผลิตมูลไล่เดือนยุคใหม่...ให้รวย”** ขึ้น เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจได้มีแนวทางเลี้ยงไล่เดือนดินแบบถูกต้องไม่หลงทาง ตั้งแต่เรียนรู้ลักษณะนิสัยของไล่เดือนดิน เรื่อยไปถึงหลักการเลี้ยงเบื้องต้น การนำไล่เดือนดิน มูลไล่เดือนดิน และน้ำหมักไล่เดือนไปใช้ประโยชน์ในหลายๆ ด้านอย่างคุ้มค่า การทำการตลาด รวมถึงบทสัมภาษณ์เทคนิคอันเหลือล้ำจากเจ้าของฟาร์มไล่เดือนดินตัวจริงเสียงจริง เกษตรกรผู้เลี้ยงไล่เดือนดินเพื่อใช้ในฟาร์ม สวน และไร่ของตนเอง อาทิ ใช้ในไร่นาผลไม้ฝรั่ง ฟาร์มผักสลัดออร์แกนิก ใช้เป็นวัสดุหลักในก้อนเชื้อเห็ดในฟาร์มเห็ด และใช้บำรุงโก๋เขน ซึ่งจะมาเผยเคล็ดลับทั้งหมดไว้ในหนังสือเล่มนี้

ทั้งนี้ จึงขอขอบคุณเกษตรกรทุกท่านที่ให้ความรู้และอนุเคราะห์ภาพประกอบ รวมถึงฟาร์มไล่เดือนดิน **“ธัชฟาร์ม”** สำหรับภาพประกอบในเล่มนี้ด้วย

พัชรี ลำโรงเย็น

ผู้เรียบเรียง

สารบัญ

รู้จักไส้เดือนดิน.....	5
- วิวัฒนาการของไส้เดือนดิน.....	7
- ประโยชน์ของไส้เดือนดิน.....	11
- ลักษณะทั่วไปของไส้เดือนดิน.....	16
- วงจรชีวิตของไส้เดือนดิน.....	24
- การแบ่งประเภทของไส้เดือนดิน.....	26
- สายพันธุ์ไส้เดือนดินยอดนิยม.....	27
- สายพันธุ์ไส้เดือนดินเชิงการค้า.....	31
การเลี้ยงไส้เดือนดินเบื้องต้น.....	33
- จุดเริ่มต้นของการเลี้ยงไส้เดือนดิน.....	33
- สภาพแวดล้อมกับไส้เดือนดิน.....	35
- ศัตรูของไส้เดือนดิน.....	38
- วัสดุที่ใช้ในการเลี้ยงไส้เดือนดิน.....	39
- การให้อาหารไส้เดือนดิน.....	42
- วิธีการเลี้ยงไส้เดือนแบบต่างๆ.....	44
- วิธีคัดแยกตัวไส้เดือนดินออกจากมูลไส้เดือนดิน.....	51
- ปริมาณไส้เดือนดินและปุ๋ยหมักที่ได้จากการเลี้ยงไส้เดือนดิน.....	52
- สาเหตุและการแก้ปัญหาจากการเลี้ยงไส้เดือนดิน.....	54
- ตลาดไส้เดือนดิน.....	56
“ตัวไส้เดือนดิน” กับการนำไปใช้.....	59
- คุณค่าทางอาหารที่ได้จากตัวไส้เดือนดิน.....	60
- การนำไส้เดือนดินไปช่วยกำจัดขยะอินทรีย์.....	61
- การใช้ไส้เดือนดินเป็นโปรตีนเสริมเลี้ยงสัตว์ประเภทต่างๆ.....	68
- การผลิตอาหารโปรตีนจากไส้เดือนดิน.....	71
“ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน & น้ำหมักมูลไส้เดือน” กับการนำไปใช้.....	74
- คุณสมบัติของปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน.....	76
- ประโยชน์และความสำคัญของปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน.....	77
- ไส้เดือนดินที่เหมาะสมสำหรับการทำปุ๋ยหมัก.....	79
- หลักการนำปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนและน้ำหมักมูลไส้เดือนไปใช้.....	79
- วิธีการนำ “น้ำหมักมูลไส้เดือน” ไปใช้.....	86

สารบัญ

บทสัมภาษณ์

สาวกไส้เดือนดินกับเทคนิคอันล้ำเหลือ

A2

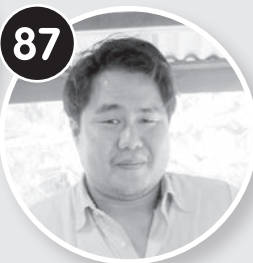
A10

A17

87

- “มิตรไหมฟาร์ม” มาเหนือเมฆ! แนววิธีเก็บน้ำจากไส้เดือนดินทำฮอโมนเข้มข้น.....A2
- “สีทองฟาร์ม” เลี้ยงไส้เดือนดินไม่มีเสีย ปรับรูปแบบมูลให้ใช้ได้ทุกพืช ตลาดกว้าง รายได้สะพัด.....A10
- เลี้ยงไส้เดือนแบบ “Uncle Ree Farm” วิถีเกษตรอินทรีย์ในเมืองที่ออกแบบได้.....A17
- มหัศจรรย์ไส้เดือนดิน สารพัดประโยชน์ ตัวขายได้ มูลขายดีที่ “สวนไม้เด็ดฟาร์มไส้เดือนดิน”87
- ศรชัย แหวนสว่างเพชร มาแปลกแต่ได้ใจ เพาะเห็ดจากก้อนเชื้อมูลไส้เดือนดิน.....92
- จักรภูมิ บุญยากม เลิรฟมูลไส้เดือนดินให้ผักสลัด เลี้ยงเอง...ใช้เอง กำไรเหลือเพื่อ.....98
- วราวุธ แยมชุตี แป้โต้งของดี! ส่งไส้เดือนดินเป็นอาหาร-ยาวิเศษ “โก๋ชน”103
- อรรถพล ไชยจักร หัวใส! เลี้ยงไส้เดือนดินด้วยโคนหน่อไม้ฝรั่ง เอามูลบำรุงพืชผัก รายจ่ายลด ผลผลิตปลอดภัย.....107
- บรรณานุกรม.....112

92

98

103

107

